

Erasmus Stockholmban 2020 vírusidőszakában

Kedves Hallgatótársaim!

Szeretném megosztani Veletek élményeimet a Svédországban töltött erasmus félévemről. Stockholm külvárosában, Huddingében a Södertörn University-n történelmet tanultam angolul főleg svéd, skandináv és balti szemszögből. Többek közt részt vettem egy mesébe illő finn-lappföldi kiránduláson, átéltem a koronavírus okozta megrázkódtatást, önkéntes karanténban éltem 20 másik diákkal, Gotland lenyűgöző szigetén töltöttem három felejthetetlen napot és kaptam egy személyes múzeumi körbevezetést is. Minderről alább olvashattok részletesen.

„Miért pont Svédország?” – jött minden résztvevőnek, nekem is, a kérdés a többi diáktól, miután január végén wifi nélkül a skandináv hótlán, sötét télben a teljesen idegen Stockholmban két nagy bőrönddel és két eltévedéssel a hátam mögött, meséltünk egymásnak magunkról. Volt történelemből egy tárgyunk, ahol a középkori Svéd Királyságról tanultunk itt Miskolcon. Kíváncsi voltam milyen lehet az élet a magát mindenben semlegesnek, az emberi jogok és szabadságok bajnokának tartó Svédországban ahol az erős jóléti államban minden és mindenki "lagom": a svéd életstílus, ami kiegyensúlyozottá tesz. És természetesen be akartam magamnak bizonyítani, hogy egy teljesen idegen közegben is meg tudom állni a helyem, ahol csak magamra számíthatok.

A kollégium úgy működött, hogy az egyetemnek egy magáncéggel volt szerződése, és ez a cég biztosított a tanulóknak olcsó szobákat, közös konyhákkal. Cseh szobatársammal kicsit messzebb laktunk Björnkulla (Medvedomb) középpontjától; az egyetemtől és az állomástól 15 perc gyaloglásra. A Södertörnön kifejezetten nemzetközi profilt alakítottak ki. A világ minden tájáról érkeztek hallgatók, hogy valamelyik fakultáson elmélyítsék tudásukat. Ebben az egyetem a maga korszerűségével segített. A hihetetlenül modern könyvtárban például, tanulni egy élmény volt! Ott a félév alatt a négy svéd szemináriumom egymást követte időben, tehát egy hónapig csak egy féle tárgyat tanultunk a nemzetközi hallgatókkal. Ebben a rendszerben több lehetőségünk volt mélyebben beleásni magunkat egy témába, már ha éppen nem a városban töltöttük a szabadidőnket. A tanárok általában egy-két előadást, 5-6 kisebb vagy egy nagyobb beadandót vártak el, valamint az óráról órára kiadott tudományos cikkek olvasását. Talán soknak tűnik, de egy-egy óra között egy hét (!) állt rendelkezésünkre. A legizgalmasabb feladatok mindig a múzeumlátogatások voltak. Stockholmban az állami és városi kiállítások ingyenesek, amik pedig nem, azok megérik a pénzüket – gondolok itt a II. Gusztáv Adolf idején elsüllyedt, majd 300 évvel később kiemelt lélegzetelállító *Vasa* hadihajóra, vagy a Fotografiska egyedi képeire. Az egyik feladatunk az volt, hogy a királyi fegyvertárba menjünk a megadott időpontban, és kövessük a tárlatvezetőt, aki a svéd nagyhatalmi korszakról beszélt volna nekünk a korabeli fegyverek és páncélok között. Ez volt az egyedüli tárgy amin csak hárman voltunk. A háromból ketten nem jöttek el a múzeumba, így én vártam ott egyedül. Kérdezték mire várok egy órával a nyitás előtt? Mutattam az emailt, hogy elvileg itt most egy tárlatvezetés lesz, de csak én vagyok jelen. A jegykezelő összecsődítette a múzeum személyzetét, hogy most mi van? Leellenőrizték, és a svédekre oly jellemzően csak ennyit mondtak: igen, le van beszélve, 5 perc múlva kezdünk. Kaptam egy privát körbevezetést a királyi palota alatti fegyvertárban.

Március közepén az ESN szervezett Lappföldre egy kirándulást. Volt alkalmunk kutyaszánt irányítani, motorosszánt vezetni (csak jogosítvánnyal), kipróbálni a finn szaunát majd befagyott tóba vajt lékbe csobbanni, a minden évben újjáépített SnowHotel-ben dideregni és rénszarvashúst kóstolni. Az északi fény fotózásakor a telefonjaink leálltak a hidegben.

Hatalmas élmény volt az egyébként turisták pénzére vadászó Rovaniemiben az igazi Mikulással beszélni: Magyarul köszönt és mikor említettem, hogy Miskolcra jöttem, rögtön mondta, hogy a színházban már járt is kétszer! Az az öt perc, amíg csak négyünkkel beszéltem mindent megért! Na jó, a 40 eurós közös képet azért nem. Lappföldön rázódott igazán össze a társaságunk és aztán itt ért minket a koronavírus fenyegetése is a legkézzelfoghatóbban. Először csak a norvég kirándulást kellett átszervezni, mert Norvégia lezárta a határokat. Az utolsó nap pedig már szinte sietnünk kellett vissza Svédországba, hogy ne ragadjunk Finnországban. Mi voltunk az iroda utolsó busza.

A legrosszabb a vidám estéket megszakító emailek voltak, amikben a németeket, hollandokat hazahívták, a többieknek pedig nem javasolták a további kint tartózkodást. Miután Stockholmba visszaértünk, eléggé levertek voltunk. Egy héten belül a diákok többsége hazament. Senki sem így képzelte el a külföldön tanulást. Akik szeptembertől itt voltak, sírva mentek a repülőtérre. Folyamatosan jöttek az üzenetek, hogy én is, én is hazamegyek. A svéd állam javaslatára a Södertörn is átállt a távoktatásra, és írták, hogy így akár otthonról is teljesíthetjük a tárgyakat, a szállást is visszafizetik. De mi nem ezért jöttünk ide! Sokáig vívódtam mit tegyek, regisztráltam konzuli védelemre is és elkezdtem nézegetni mikor van még repülő Budapestre. A csodálatos barátnőm és a lappföldön megismert francia barátom végig támogattak ez idő alatt. Segítettek felismerni azt, hogyha hazamegyek, örökre bánkódnék rajta. Maradtam - 22-en maradtunk...

Volt jó hír is: az egyetem felajánlotta az ott maradt diákoknak felár nélkül a saját szobát Björnkulla közepén. Szobatársammal és a másik kollégium megmaradt lakóival le is csaptunk a lehetőségre, így mindannyian egymás mellett laktunk. 'The Survivors' – ez volt közös WhatsApp csoportunk neve. Megegyeztünk, hogy önkéntes karanténba helyezük magunkat, mert ugyan az ország más úton jár, mint a világ, mi nem akartuk hogy még valakinek haza kelljen menni mert megfertőződött. Csak a boltba jártunk el. Áprilisban volt időm így a miskolci tárgyakat is teljesíteni az utolsó két stockholmi mellett, amiket a Zoomon és az egyetem rendszerén keresztül abszolváltunk. A nagy tanulást kosarazással, filmnézéssel és hosszú estékbe nyúló közös vacsorákkal tarkítottunk. Húsvétkor beüzemeltük a szalonnasütőt és a szabad tűzön készítettük el az ünnepi ebédet. Enni már bent ettünk, mert elkezdett esni a hó. A tavasz végtelenül lassan érkezett meg. Először az tűnt fel, hogy mikor próbáltuk megsaccolni az időt, hét óra helyett már este 10 volt. Május 14-e után pedig egy szem hó sem esett már. Rájöttünk, hogy kevesebb mint egy hónapunk van még a mobilitásból és egy új "gyűlésen" megegyeztünk, hogy ha már itt vagyunk, és meg is tehetjük, utazzunk Európa negyedik legnagyobb országában.

Stockholm közben virágba borult. A vidám napsütésben a Városháza, a Gamla Stan (Óváros) és a számtalan kis sziget teljesen más hangulatot árasztott, mint télen. A természet és a lakosság harmóniája magával ragadja az embert Vaxholm tipikus skandináv faházai között sétálva, vagy a Mälaren-tó partján ősidők óta álló Sigtuna kisvárosában. A francia barátommal és egy katalán lánnyal két szeminárium közé egy négynapos gotlandi utazást terveztünk. Nynäshamn községben este felültünk az óriási kompra és éjfélkor Gotland megye székhelyén, Visbyben kiszálltunk. Az ég még világos volt. Másnap a középkori városmagban, a 12. századi szinte teljesen ép városfalgyűrű körül és a hús Balti-tenger partján élveztük a kellemes napsütést. A vírus miatt a nagy, több ezer embert ontó turistahajók nem verték fel a kikötő vizét, a város a miénk volt. A másik két napban egy Volvot béreltünk. Először a sziget északi részének nevezetességeit jártuk be, a délutánt pedig a lenyűgöző Fårö-szigetén töltöttük. A naplementét negyed tízkor a meddő kavicsos tengerpartú Langhammars szikláknál csodáltuk meg. Utolsó nap Visbytől délre Harisnyás Pippi házát, Folhammar és Holmhällar groteszk szikláit, valamint

När világítótornyát látogattuk meg többek között. A rengeteg látnivaló és séta után annyira lefáradtunk, hogy a másnap reggeli kompot lekéstük és csak este értünk vissza Stockholmba. Számomra ez az utazás volt az Erasmus utolsó nagy eseménye a hazatérés előtt. Utána leadtam az utolsó beadandókat, elintézttem az adminisztrációt és lassan csomagolni kezdtem, hazatartó repülőjáratok után lesve.

Sajnos a pandémia hirtelensége és hatása beárnyékolta a félévet, de ebben a helyzetben még szerencsésnek mondhattuk magunkat. Talán pont abban az egy országban voltunk a világon, ahol a külön utas hozzáállás miatt viszonylag teljes életet élhettünk. Rengetegen mentek el túl korán, mielőtt mélyebb kapcsolatokat lehetett volna kiépíteni ezekkel az izgalmas emberekkel. Azt is sajnálom még, hogy a svéd diákokkal nem volt sok alkalmunk találkozni, ismerkedni. Azonban az önállóság felé hatalmas lépéseket sikerült tennem, így ez a célom megvalósult. Továbbá mi, akik maradtunk sokkal közelebb kerültünk egymáshoz. Összekötött minket ugyanaz az aggodalom, majd a karantén és a közös élmények. Nagy családként éltünk együtt és életre szóló barátságok kötődtek. Ezúton is szeretném megköszönni a szüleim támogatását, akik a vírus miatt nem tudtak kijönni meglátogatni, és az Erasmus iroda segítségét! Örülök hogy maradtam és ilyen életre szóló élményekkel lettem gazdagabb!

Angol-történelem szakos tanár hallgatóként számomra fontos, hogy még több bátorságot kaptam az angol nyelv használatában a programtól. Ugyanis a félév során érvelni kellett órán, a boltban kommunikálni, az emberektől útbaigazítást kérni, az egyetemmel ügyeket intézni, a tanárokkal egyeztetni és a hallgatótársakkal beszélni akkor is, ha éjfélkor fáradtan a konyhai mosatlannal szemezve vitatkozunk, hogy ki éppen a soros a mosogatásban. Tegyük hozzá, hogy Svédországban angolul tényleg mindenki tud! Történelemből rengeteg új nézőponttal gazdagodtam; megismertem Skandinávia és a balti térség belső problémáit, világ- és történelemszemléletét, valamint sikerült eltüntetni jó pár fehér foltot hiányos ismereteimből. A legérdekesebb óra a gender kérdéssel foglalkozott a 19-21. századi Svédországban, ami jó alapokat adott ahhoz, hogy a témáról például angol órán, angolul beszéljünk majd középiskolásokkal, hogy ők mit gondolnak erről. Összességében, csak ajánlani tudom az Erasmus programot, nem csak Svédországba, hanem bárhová Európában, vagy akár az öreg kontinensen kívül is. Biztos vagyok benne, hogy minden félévben, minden egyetemen kialakulnak életüket meghatározó nemzetközi kapcsolatok, közösségek, amik felbecsülhetetlen értéket fognak jelenteni a későbbi életünk során. Az önállósodás elsajátításáról nem is beszélve. Merjete bátrak lenni!

Majoros Tamás